

Tribuna

SIBIU

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Anul XXXVI, nr. 8 384

Joi, 12 iulie 1984

4 pagini, 50 bani

Fapte de muncă și întrecere în anul 40 al libertății noastre

„13 Decembrie” Sibiu

Remarcabile
succese în
îndeplinirea
sarcinilor
de producție

Colectivul de oameni ai muncii de la renumita întreprindere sibiană „13 Decembrie” se pregătește să întâmpine apropiata sărbătoare de la 23 August cu noi și remarcabile succese în muncă. Respectându-și angajamentele asumate în întrecerea socialistă din acest an aniversar, muncitorii, maistrii, inginerii și tehnicienii întreprinderii raportează cu mândrie realizarea și depășirea principalilor indicatori economici pe primul semestru. Astfel, producția marfă a fost realizată în proporție de 103,7 la sută, productivitatea muncii — 103,4 la sută, producția marfă vîndută și încasată — 121 la sută, iar livrările la fondul pieții — 135,4 la sută.

Rezultate remarcabile au fost înregistrate, totodată, în activitatea de export, indicator realizat în proporție de 123,7 la sută. Toate aceste succese au fost obținute în condițiile economisirii a 50 MWh energie electrică și 66 tone combustibil convențional.

Roadele vocației de constructori și ale energiei creatoare

Sărbătorim cea de a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, eveniment de dimensiuni incomensurabile al istoriei noastre, piatră de temelie a columnii socialiste pe care o înălțăm, viguroasă și măreată, sub înțeleapta și cutezătoarea conducere a Partidului Comunist Român. Și cînd spunem revoluție ne gîndim, firesc, la profundele prefaceri prin care a trecut România, ne gîndim la realizările de azi pe care tinerii de atunci nici măcar nu îndrăzneau să le viseze, deși țelul unanim al nostru, al tuturor, era înălțarea României socialiste pe trainice culmi de civilizație și progres, bazîndu-ne pe forțele noastre, pe inteligența noastră, pe tradițiile noastre de oameni harnici și de omenie, de oameni ambițioși și statornici în idealul comunist.

Cîte orașe și sate din România nu arătau atunci, la 23 August 1944, așa precum arătașă și cu un veac în urmă? Cîte ateliere nu se numeau fabrici? Cîte șosele asfaltate legau localitățile țării? Cîți specialiști avea industria românească? Și cîți elevi intrau pe porțile școlii? Și cîți dintre ei ajungeau în amfiteatrele unor facultăți? Și asemenea întrebări referitoare la toate domeniile vieții sociale, economice și culturale se pot pune cu duimul.

Măsurat în realizări, acest interval de timp, de 40 de ani, istoricește foarte scurt comparat cu perioade lungi din viața poporului și a țării, devine, fără nici o exagerare, de o densitate greu de imaginat. Pentru că, adunînd tot ce-am făcut în aceste patru decenii, suma este fabuloasă. Și mai ales, dacă socotim ceea ce am izbutit să facem după cel de al IX-lea Congres al partidului. Suma anilor condensată, cu ajutorul împlinirilor, în aceste patru decenii, este neînchipuit de mare. Fața României este cu totul și cu totul alta. Omul care trăiește astăzi

în România este cu totul și cu totul altul. Nivelul lui de cultură, conștiința lui politică și profesională, crezul său în ziua de mîine este altul, optimismul său este sănătos, perspectivele sale sînt luminoase. Greutățile, inerentele greutăți cu care se înfruntă deseori, nu-l demobilizează. Dimpotrivă, îl determină să acționeze astfel încît să le înlăture cît mai repede, în folosul său și al societății pe care o reprezintă și din care face parte, căreia îi aparține.

Exemple care să confirme cu puterea adevărului drumul străbătut de România în aceste patruzeci de ani de la Eliberare sînt cu zecile de mii. Exemple de proporții și, firesc, exemple care se adaugă

File de reportaj

în mod complementar celor dintii. Amintiți-vă de Hunedoara anilor '50, de Valea Jiului din aceași vreme, de Bucureștiul acelor ani, de Brașovul abia scăpat de război, de Ploieștiul care a înfruntat zeci de raiduri aeriene hitleriste, de Clujul abia eliberat. Întrebați-vă ce se petrecea în mod deosebit la Galați, Suceava, Craiova, Brăila, Oradea, Timișoara, Sibiu, Sfîntu Gheorghe, Miercurea Ciuc, Vaslui, Botoșani, Tîrgu Jiu, Alexandria, Tulcea. Întrebați-i pe mai bătrîinii tuturor acestor așezări și veți afla răspunsuri care vă vor părea fanteziste. Revoluția se afla în plină desfășurare. Naționalizarea n-a fost urmare a unui decret. Ea a fost un act revoluționar. O parte a revoluției care nu s-a realizat cu mînuși. Pentru că a fost rezultatul unei lupte, a însemnat victoria unei lupte. Și încă ce luptă. Să treci în proprietatea poporului tot ceea ce stăpîneau o mină de oameni care destule decenii au exploatat, care s-au îmbogățit din truda și sudoarea oamenilor muncii. Ea, naționalizarea a declanșat un imens val de entuziasm,

(Continuare în pag. a IV-a)

R. BRĂDEANU

Întreaga recoltă, în cel mai scurt timp și fără pierderi, pusă la adăpost

În aceste zile, secerișul cerealelor păioase, și în primul rînd al orzului, trebuie să se generalizeze în toate unitățile agricole ale județului, orice întârziere ducînd indiscutabil la diminuarea recoltei acestui an. De aceea, specialiștii trebuie să controleze zilnic stadiul de coacere al orzului, depistînd imediat lanurile în care pot intra combinele. Pe parcursul recoltării trebuie să se aibă în vedere permanent reglarea corespunzătoare a sistemului de batozare, etanșarea mijloacelor de transport, astfel încît să nu se piardă nimic din recolta obținută. Imediat după trecerea combinelor trebuie să se acționeze pentru batozarea paielor și transportul acestora din cîmp, astfel încît în 24 de ore terenurile eliberate să poată fi pregătite pentru însămînțarea culturilor succesive.

Vom stăruî deci în rîndurile următoare asupra modului în care se acționează pentru încheierea secerișului orzului, în cel mai scurt timp, la I.A.S. Axente Sever.

Prima încercare de a demara secerișul orzului s-a făcut cu cîteva zile în urmă. Dar vremea capricioasă nu a permis desfășurarea acestei acțiuni cu fluența necesară. Așa că a trebuit să se urmărească și să se folosească din plin fiecare zi cu soare, fiecare ceas prielnic recoltării orzului. Bilanțul întocmit pînă în seara zilei de 10 iulie evidențiază faptul că orzul a fost recoltat de pe 77 ha din cele 114 ha aflate în cultură la I.A.S. Axente Sever, producția medie la hectar obținută de pe suprafața menționată însumînd 5 324 kg. Prin urmare, au fost predate la fondul de stat 410 tone orz.

Teri, 11 iulie, se lucra cu 9 „Glorii” la ferma Șoroștin. Pînă după-amiaza se estimează că orzul de pe suprafața rămasă să

fie recoltat integral, urmînd ca întreaga formație să se mute, în aceeași zi, la ferma Motiș. Luînd în considerație ritmul bun de lucru, responsabilitatea cu care acționează combinerii pentru stringerea orzului, se estimează că în două zile bune de lucru să se încheie acțiunea și pe ultimele suprafețe rămase, astfel încît în cel mai scurt timp să se poată trece la realizarea integrală a programului de culturi duble planificate. O mențiune pentru modul în care conducerea întreprinderii agricole de stat, șefii de ferme au acționat pentru prevenirea oricărui pierderi, inclusiv cauzate de incendii, echipînd combinele și mijloacele de transport cu accesoriile necesare, organizînd în fiecare tarla

puncte mobile P.S.I. dotate corespunzător.

În continuare, o atenție mai mare trebuie să se acorde eliberării terenurilor de paie, executării arăturilor și a celorlalte lucrări pregătitoare în vederea însămînțării culturilor succesive. Spunem acest lucru, intrucît pînă în prezent terenul a fost eliberat de paie doar pe 30 ha și pregătit în vederea semănăturii doar pe 15 ha.

Paralel cu secerișul, continuă să se desfășoare și celelalte lucrări de sezon: întrefînerea culturilor prășitoare, tratamentele fitosanitare în plantațiile viticole și pomicole, recoltarea furajelor. În ceea ce privește recoltarea furajelor, trebuie să consemnăm că au fost depozitate pînă la această oră 402 tone fin, recoltat de pe terenurile cu ierburi cultivate și finețe naturale. Intrucît I.A.S. Axente Sever dispune mai ales de fl-nețe situate în zonă de deal, coasa se face manual. Pînă la sfîrșitul acestei săptămîni se estimează să se încheie prima coasă pe finețe.

Nicolae IVAN

Simpozion

Mîine, ora 15,30, la Casa de cultură a sindicatelor din Cisnădie va avea loc un simpozion pe tema „Importanța internă și internațională a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă”. Vor prezenta comunicări conf. dr. Traian Udrea de la Institutul de istorie „Nicolae Iorga” din București, prof. Ioan Teșcuț și Valer Obogeanu din localitate.

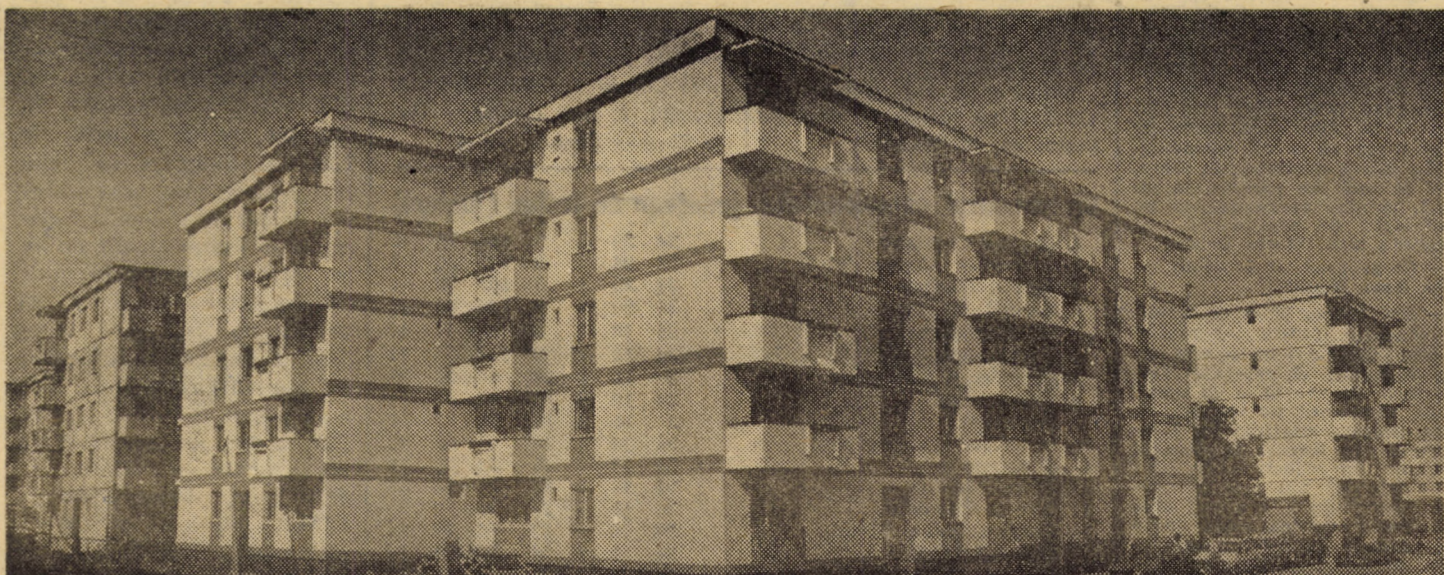
Vernisaj

Filiala artiștilor plastici amatori din Mediaș vernisează mîine, ora 18, la Clubul tineretului din localitate, prima expoziție personală a pictorului Emil Caba. Expoziția reunește 34 de lucrări — acuarele — reprezentînd peisaje inspirate din locuri pitorești medievale precum și din localitatea Avrig, ce găzduiește, de două ediții, tabăra județeană de creație pentru artiștii plastici amatori.

monografii
contemporane

BÎRGHIȘ: istorie la timpul prezent

Patruzeci de ani de istorie nouă la Bîrghiș. Patru decenii în care viața multiseculară a celor 6 localități care compun astăzi comuna Bîrghiș s-a transformat profund. La fel de profund s-a schimbat și viața locuitorilor acestor meleaguri transilvane, modul lor de a gîndi, trăi și munci. În acest interval de timp — care la scara istoriei înseamnă doar un segment minuscul — bîrghișenii și-au împlinit visul lor de veacuri, acela de a fi stăpîni pe propria lor soartă, făurindu-și un viitor demn și prosper, pe măsura puterii minții și a brațelor, a hărniciei lor atît de cunoscută. Acum, în preajma sărbătoririi celei de a 40-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și în anul celui de al XIII-lea Congres al partidului, evenimente politice de importanță majoră în viața poporului și partidului nostru, a fiecăruia dintre noi, locuitorii comunei Bîrghiș se prezintă, asemenea milioanei de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul țării, cu un bilanț prestigios, bogat în fapte și împliniri. Dar despre toate acestea citiți în reportajul nostru din pagina a III-a.

Noi construcții de locuințe predate recent locatarilor în cel mai tînăr cartier sibian: Valea Aurie

Foto: Fred NUSS

monografii
contemporane

TINEREȚEA FĂRĂ BĂTRÎNEȚE A SATULUI ROMÂNESC

monografii
contemporane

BÎRGHIȘ: istorie la timpul prezent

Scurtă
incursiune
în trecutul
comunei

Actualul teritoriu al comunei Bîrghiș cuprinde, din punct de vedere administrativ, 6 localități: Bîrghiș, Apos, Pelișor, Zlagna, Ighișu Vechi și Vecerd. Descoperirile arheologice atestă locuirea acestor ținuturi din cele mai vechi timpuri, fapt confirmat prin existența unor urme de așezări din epoca neolitică la Bîrghiș, sau cea a bronzului și epoca timpurie la Apos. Istoria consemnează în decursul vremii o suită de răzvrățiri ale iobagilor împotriva asupririi feudale, pentru câștigarea de drepturi și o viață mai bună și demnă. În acest sens, este demn de relevat faptul că locuitorii satului Apos au fost eliberați de iobăgie abia după revoluția de la 1848. Deși scăpați de iobăgie, viața lor nu s-a îmbunătățit prea mult. În anul 1857 apăsătorii plăteau 900 florini impozit pentru pământ și 610 florini alte diferite impozite, pentru ca în 1883 impozitul să se ridice la 1758

- 1 -

florini, sumă imensă pentru acea perioadă. Situația grea îi determină pe mulți din locuitorii acestei așezări să plece în alte părți sau chiar să emigreze.

Nici reforma agrară din 1920 nu a avut menirea de a îmbunătăți soarta locuitorilor acestei zone. Lipsa animalelor și atelajelor, dobinzile mari percepute (pînă la 30 la sută) de potențaii locali i-au determinat pe mulți dintre cei împroprietăriți să-și vîndă pămîntul, condiția socială și materială pentru mulți dintre ei rămînînd pe mai departe grea.

Început de ev nou

Actul istoric de la 23 August 1944 a marcat și pentru bîrghișeni un început de ev nou. Prin reforma agrară de la 6 martie 1945 au fost împroprietărite cu pămînt 83 de familii din sat, inclusiv cu atelaje și animale de muncă. Se deschide o nouă filă de istorie și pentru truditarii acestor pămînturi. E începutul noului ev, socialist, perioadă care a adus profunde transformări revoluționare, schimbînd din temelii o orînduire inechitabilă și nedreaptă.

Anul 1959 marchează înființarea la Bîrghiș a cooperativei agricole de producție „I Mai”, urmînd de altfel exemplul celor din Apos care și-au unit forțele într-un singur tot încă din aprilie 1954. Aceste două momente se constituie ca date de referință în istoria modernă a comunei.

- 2 -

O posibilă
„carte de vizită“

Satul Bîrghiș, centrul de reședință al comunei cu același nume se află așezat la întretăierea văilor Bîrghișului și Hîrtibaciului. Legăturile cu centrele urbane Agnita, Mediaș și Sibiu se realizează pe șosele asfaltate, în principal, calea ferată îngustă Sibiu — Agnita aflîndu-se la 5 km depărtare de centrul de comună. Și aici, la Bîrghiș, numărul navețiștilor este apreciabil. Fiecare se grăbește spre locul său de muncă. A plouat zilele trecute, iar în ziua documentării noastre cerul se menținea în continuare noros. Nepuțin ieși în cîmp, oamenii își vedeau de alte treburi gospodărești. Chiar străin fiind, un necunoscut pentru ei, cînd te apropii te întîmpină cu binefe spunîndu-ți, indiferent de-i copil sau bătrîn, „Bună dimineața“ ori „Bună ziua“, obicei uitat prin alte părți. E un semn de bun venit adresat călătorului ajuns pe aceste meleaguri. În clădirea destul de arătoasă a sediului consiliului popular se pătrunde printr-o mică, dar frumoasă și îngrijită grădină, un prim semn al bunului gospodăr. Romul Ighiștorfean, primarul comunei și Ilarie Gheorghe Spătar, vicepreședinte, tocmai stabileau cantitatea de insectofungicid ce va fi distribuită pentru stropitul cartofilor. S-a adus o cantitate îndestulătoare așa încît fiecare cetățean va primi suficient. În biroul primarului intră un țărân „N-ar fi bine tovarășe primar să vină casiera de la cooperativa de credit din Agnita să ne aducă banii pentru lina contractată? Decît să ba-

- 3 -

tem drumul vreo 200, mai bine să vină la singură“. Omul are dreptate. Primarul ia legătura telefonic și problema se rezolvă. Mai dă dispoziție ca trimbițașul să sune goarna anunțîndu-i pe săteni.

Sînt multe de soluționat într-o comună cu 6 sate și asta mai ales cînd campania agricolă e în toi. Deși tînăr, stăpînește bine treburile comunei. Are în spate o experiență de 10 ani în funcții de conducere. A fost rînd pe rînd, vicepreședinte, secretar adjunct cu probleme de propagandă și de doi ani a fost ales primar.

Discuția se înfiripă ușor. „Bîrghișul — ne spune el — e una dintre comunele puternice ale județului. În 1983 am ocupat locul 4 pe județ la producția de lapte de vacă predat la fondul de stat și locul 5 la predările de lapte de oaie.

Ocupația de bază este agricultura chiar dacă aproape în fiecare familie există un angajat și un agricultor. După serviciu, fiecare trece la munca cîmpului sau se ocupă de zootehnie. Toți sînt buni crescători de animale. Așa se și explică faptul că avem efectivele printre cele mai mari din județ. Asistăm în continuare la o evoluție crescîndă a acestor efective“.

În comună funcționează trei unități C.A.P.: Bîrghiș, Pelișor și Ighișu Vechi, dispunînd de 7313 ha teren agricol, din care 4335 ha teren arabil, 54 ha livezi, 2290 ha pășuni și 1298 ha finete naturale. În medie, s-au obținut în cursul anului trecut 2600 kg grîu pe hectar, 2600 kg orz, 2700 kg porumb și 22000

- 4 -

kg sfeclă de zahăr. Producțiile sînt însă sub posibilități. Despre ce se întreprinde în acest an pentru realizarea unor recolte și producții superioare a ținut să ne vorbească tovarășul Gheorghe Negru, președintele C.U.A.S.C.-ului: „Am terminat prașila a II-a la cartofi și jumătate din lucrările de rebelionare. S-au finalizat și lucrările pentru combaterea dăunătorilor. La porumb s-a încheiat prașitul mecanic și manual pe întreaga suprafață. Începînd de astăzi (11 iulie, n.n.) s-a trecut intens la recoltarea orzului în toate cele trei unități de pe raza comunei. Culturile arată bine, dîndu-ne speranțe ca în acest an să obținem recolte bogate. Și în zootehnie înregistrăm o creștere a producției de lapte. Pînă în prezent s-au depozitat 200 tone fin, 600 tone semifin și 1000 tone trifoi, acționîndu-se pentru asigurarea în întregime a bazei furajere, astfel încît unitățile să nu mai fie nevoite să cumpere fin“.

În consens cu cerințele
programului
de autoaprovizionare

Este în firea lucrurilor ca locuitorii satelor să producă pentru ei produse agricole, iar surplusul să-l contracteze cu statul. Întotdeauna o bună parte din roadele cîmpului a avut acest flux. În consens cu programul de autoaprovizionare teritorial, comitetul de par-

- 5 -

tid și lucrătorii consiliului popular sînt profund implicați în realizarea acestuia și asigurarea predării ritmice a produselor agricole contractate.

Și cum exemplul personal este cel mai bun argument, primarul comunei a contractat pentru acest an 2000 litri lapte de vacă (a și predat 1700 litri), un porc, o oaie și un miel, 10 kg lînă.

„În urmă cu doi ani am predat produse în valoare de peste 27000 lei. Dacă îmi făceam puțin calculele — își amintește el — mai predam ceva și depășeam cifra de 30000 lei. Eu unul nu pot trăi fără animale în curte. Dragostea pentru ele m-a făcut să și aleg meseria de tehnician veterinar. Nu-i înțeleg pe unii cum pot trăi la țară fără să aibă nimic în ogradă“.

În toate satele comunei numărul celor care au contractat importante cantități de produse este mare. Ne vom limita a-i nota pe Ioan Ghizășan (4 oi, 8 miei, un porc, 100 kg lînă și 1000 litri lapte de vacă), Ion Mihai (7 oi, 13 miei, un porc, 200 kg lînă și cîte 17 litri lapte pentru fiecare oaie pe care o deține), Ioan Șulubernian (7 miei, două oi, un porc și 2000 litri lapte vacă), Simion Pîșca (a predat deja 3 tauri de peste 400 kg fiecare și a mai contractat și un porc). Cantități asemănătoare au mai contractat Nicula Eronim și Constantin Holerga din Pelișor, Gheorghe Blator, Ion Banciu și Ioan Popa din Zlagna, Ion Marcu din Vecerd, Valer Nicula și Ion

- 6 -

Micu din Ighișu Vechi, ca de altfel și Aurel Stoica și Gheorghe Schuster. Așa se face că în primul semestru al anului locuitorii comunei au predat la fondul de stat 10,6 tone carne bovină adultă, 12,3 tone carne tineret bovin, 1,1 tone carne de oaie și 2,6 tone carne de miel, 7,4 tone carne de porc, 1,3 tone carne de pasăre, 100 kg carne iepure, 2298 hl lapte vacă și 262 hl lapte oaie, 47804 ouă ș.a.

De altfel, contractele încheiate se află la majoritatea pozițiilor la nivelul cifrei de plan, semn că bîrghișenii au înțeles să-și aducă contribuția lor la autoaprovizionarea teritorială a județului.

„Să cîștigi încrederea
oamenilor“

Este greu să surprinzi în doar cîteva pagini ansamblul de viață și muncă al unei comunei de întinderea și dispersarea Bîrghișului. Întotdeauna riști să omiți ceva. Or, la o populație de peste 3300 locuitori — români, germani, maghiari — îți trebuie ceva timp pentru a înțelege și reda complexitatea de probleme cu care se confruntă. Nici nu ne-am propus o asemenea încercare. Am dorit să le cuprîndem doar pe cele mai semnificative.

- 7 -

Doctorița Paula Boanta ne vorbește despre alte cîteva aspecte ale comunei: „Dacă în 1983 sporul populației era negativ, tendința actuală este bună. Nivelul general de pregătire sanitară al populației comunei este bun. Important în munca noastră este să cîștigi încrederea oamenilor. Grav ni se pare însă altceva: în satele Vecerd, Zlagna și chiar Apos populația este pe cale de îmbătrînire, tinerii părăsind localitățile. La Vecerd, cea mai tînără femeie are 41 de ani. Mai trăiesc în sat doar fete sub 20 de ani“. Este cert că o agricultură modernă se poate realiza doar cu forță de muncă tînără. Doctorița ne relatează și despre un alt aspect. În Bîrghiș s-a construit recent un bloc cu 12 apartamente rămase nelocuite din lipsă de solicitanți. Într-adevăr, este păcat ca atîta spațiu să stea nefolosit. Primăria, sperăm, va găsi în curînd o rezolvare a situației.

Puterea economică a comunei este reflectată de aspectul general al satelor, cu case îngrijite, multe renovate. Numărul caselor noi construite e totuși mic, cam una pe an. Volumul vînzărilor în cele 11 unități comerciale este un alt indicator al nivelului de trai. În această primă parte a anului s-au vîndut mărfuri însumînd aproape 5 milioane lei.

Viața spirituală a comunei este și ea destul de complexă. Pe raza comunei funcționea-

- 8 -

ză 5 școli generale în care învață 382 de elevi și 4 grădinițe cu alți 173 copii. Pregătirea acestora este asigurată de 30 cadre didactice cu o bună pregătire profesională. În fiecare sat al comunei există cîte un cîmin cultural. Cînd afirmăm că la Bîrghiș se desfășoară o activitate culturală bogată avem ca suport locul trei pe țară obținut în 1981 de Ansamblul folcloric al Căminului cultural Bîrghiș.

Firește, nu am putut surprinde în întreaga ei complexitate problematica economico-socială a acestei comunei. Cele cîteva aspecte și date oferă însă suficiente argumente edificatoare în ceea ce privește istoria prezentă a localităților comunei, despre progresul mereu ascendent înregistrat în acești ani de construcție socialistă a țării.

În finalul acestui reportaj vom mai nota rugămîntea primarului de a consemna hotărîrea locuitorilor acestor străvechi meleaguri românești de a întîmpina cele două mari evenimente politice ale acestui an — a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIII-lea Congres al partidului — cu un bogat buchet de realizări economice, pe măsura hărniciei și priceperii acestor oameni.

Reportaj realizat de
Dumitru MANIȚIU

